

Večkrat smo že svilorejce zagotavljali, da tudi na slovenski zemlji prirejena svila je dobra, in da jo fabrikanti tako radi imajo kakor drugo. Danes pa jim zamoremo kaj očiten dokaz o tem dati, ki smo ga zvedili po prijaznosti Smladniškega barona Lazzarini-ta. Gospod baron se pridno peča z zasejevanjem murb, in je lani pridelal toliko kokonov, da se je iz njih v gosp. dr. Orlovi sviloprejnici napredlo 6 funtov čiste svile. Gospod baron, bivši ravno na Dunaji, ponudi svoj pridelk fabrikantu svilnatega blaga Antonu Hvala-tu (v predmestju Schottenfeld), ktereга krajnski kupci dobro poznajo. Fabrikant ogleduje in le ogleduje svilo in vpraša začudeno barona: od kod imate to svilo? „Kaj ni dobra?“ zaverne baron, ki se je že bal, da bo fabrikant zabavljaj. Al fabrikant réče: ne le lepa, temuč prav posebno lepa je, in da se prepričate, da jo po vrednosti cenim, bodem namest navadne funt po 12 fl. plačal to po 13 fl. 20 kr. — in res je fabrikant za 6 funtov naštel 80 fl. gotovega dnarja.

Več kakor vse besede zamore ta izgled prepričati naše rojake po Krajnskem, Štajarskem itd., da tudi naša svila je lepa in se kakor vsaka druga lahko in dobro spečati dá. Naj bi se tedaj murvo- in sviloreja pri nas čedalje bolj množila in širila!

Tudi človeško življenje se dá zavarovati.

(Konec.)

Naš namen ni natanko popisovati naprav taci, ki zavarjujejo življenje človeško na imenovano vižo, ampak le sploh bravcem svojim povedati, da tudi v našem cesarstvu imamo kakošnih 20 let pet taci asekuracij: na Dunaji in pa v Terstu. Perva v Terstu je „občna asekuracija“ (allgemeine Assecuranz-Gesellschaft) bila, ki je začela človeško življenje zavarovati in ki je poslednji čas tudi nekatere prav važne premembe zastran letnega vplačevanja osnovala, da zares zasluži priporočevana biti pred vsimi drugimi.

Vse te družbe so privilegirane od vlade in imajo veliko veliko lastnega premoženja (na milione), da se nikomur ni bati, da bi ob to, kar položi v tako asekuracijo, kadaj utegnil priti, ali da bi se dednikom njegovim, katerim je zapuščino namenil, določeni znesek ne izplačal.

Je pa asekuracija ta mnogoverstna: ali si zavarje deležnik proti določenemu plačilu, ki ga vsako leto odrajtuje, na stare dni, kadar bo toliko in toliko star, tolikšen in tolikšen znesek, ki ga mu asekuracija na enkrat plača ali pa ga mu plačuje tako dolgo, dokler živi, — ali pa deležnik želi svojim dednikom zapustiti, postavim, 300, 500 fl., 2, 3, 4, 5, 6 tavžent goldinarjev ali še več, in v ta namen plačuje, ko se je v to asekuracijo zapisati dal, vsako leto neki znesek, ki je toliko večji, kolikor je deležnik starji in kapital večji. Vse to je natanko po tarifi zrajtano in se pri opravnikih zvé, ki jih imajo te asekuracije v vsakem večjem mestu. Treba je tedaj deležniku, ki hoče stopiti v tako asekuracijo, da prinese kerstni list in od asekuracijnega zdravnika spričbo, da je zdrav itd.

Kdor se je zapisal v tako asekuracijo, mora letno plačilo natanko odrajtovati, če ne, pride ob svoje pravice. Tudi se vplačani zneski ne dajejo več nazaj.

Vse to pa mora biti, da se potrebni red ohrani pri taki imenitni napravi, ki je deloma hranilnica, deloma zavarovalnica.

Kdor želi stopiti v tako asekuracijo, naj se oglasi pri opravniki, ki imajo po različnih deželah austrijskega cesarstva to reč v rokah; pri njih bo vse natanko zvedel, kako in kaj. Naš namen je spolnjen, ako smo spod-

bodili marsiktereга svojih bravcov, da pristopi k ti asekuraciji, ktere dobiček je jaseen kot beli dan.

Premišljevanje

narave in previdnosti božje v nji.

Poslovenil Mihael Verne.

Podzemeljski ogenj.

Ko se poveršje zemlje, ki ga sončni žarki prešinjajo, prekoplje, se pride bolj na hladno. Zato si prebivavci vročih krajev lahko celo leto led hranijo, da si pijačo hladé. Če pa 40 do 50 čevljev globokeje pridejo, je že očitno bolj gorko, in v še večji globočini je nek tako vroče, da človeku sape zmanjka, in da luč več ne gorí.

Od kod pa ta vročina pride, je vprašanje, na ktero se ne dá lahko in gotovo odgovoriti. Zna biti, da so tisti, ki terdijo, da povsod nekakšen podzemeljski ogenj gorí, resnici nar bliže. Kako pa ta ogenj, ki je tako tesno zapert, goreti zamore, — ktere gorljive reči ga netijo, ali kaj njegovo silo tako krotí, da vsega krog sebe ne razdene — tega gotovo dokazati ni mogoče.

Včasih se prigodé prikazni na zemlji, ki razodevajo čudovite vspehe podzemeljskega ognja. Veliko se pripoveduje o bljuvanju ognja, ki iz zemlje pride. Narbolj znana goreča hriba sta Etna v Sicilii in Vezuvi v Napolitanskem kraljestvu. Pripovedi o teh dveh ognjobljuvnih hribih so strašne. Včasih se vzdiguje iz taci hribov le nek črn dim. Včasih se sliši v njih le mermrajoč šum. Hipoma pa nastopi grom in blisk s potresom zemlje. Na to se prikaže dim svetel in bleščeč, kamnje poka, letí kviško in pada poslednjič spet v svoj brezen nazaj. Včasih je bilo to bljuvanje tako silovito, da so se cele skale tako lahko, kakor oblice, v zraku kviško vertele. Notranja moč teh hribov je bila včasih tolika, da je v 16. stoletju do tri cente težke kose skalovja nič manj od treh milj visoko v zrak metala. Pri vsem tem ni tako bljuvanje še narhujše. Zakaj včasih kipí raztopljen, v steklo spremenjen drob zemlje, da se strašne pene nekoliko milj dalječ čez bližnje polje razlijeje in vse zalijeje, kar na svoji poti najdejo. Ognjeni potok teče nekoliko dni, in val na val se valí, dokler do morja ne pride. In še tu gorí po svoji notranji moči tako, da tudi v morju ne vgasne, temuč še nekoliko naprej teče.

Kdo je v stanu brez groze misliti na razdjanje, ki ga tako bljuvanje napravi? Požrè namreč pristave in vasi z vsimi njih rodovitnimi zemljišči, in razdene žitne polja, oljnike in vinograde. Nekdaj je, kakor se pripoveduje, Etnov tok 14 mest in tergov zalil, in njegov šum se je 20 milj daleč slišal.

Čmu pa so ti hribi, ki toliko strahú in škode na zemlji delajo? Čmu jih je stvaril Stvarnik? Zakaj jim dopustí, da zoper njegove stvari tako nezderžljivo razsajajo? Da so taki goreči hribi na zemlji, ne more le primerljaj biti, temuč je volja premodrega gospodarja nebés in zemlje. Naj si bodo razvaline, ki jih bljuvanje gorečih hribov napravlja, kolikoršne hočejo, morajo vendar imeti višji namen. Ker se pod zemljo pogostoma ogenj najde, je taci hribov neobhodno treba, ker so, tako réči, odduški, v kterih se moč tega v oserčju zemlje razsajočega živelja slabí in lomi. Dasi-ravno so dežele, v kterih je tacega podzemeljskega ognja obilo, navadno potresom zlo podveržene, bi jim potresi vendar še huje nagajali, ako bi taci hribov ne bilo. Italia bi ne bila tako blagoslovljena in bogata dežela, ko bi hribi podzemeljske vročine včasih ne odpe-ljevali. In sploh, kdo vé, če te strašne spremembe celi zemlji mnogo družih še neznanih korist ne donasajo?